Denumirea măsurii - **Responsabilitate civică în problemele de mediu**

Codul măsurii: **M3 / Domenii de intervenție 6B**

Tipul măsurii: ☐ Investiții

☑ Servicii

☐ Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Această măsură va oferi sprijin financiar pentru stimularea responsabilității civice în problemele de protecția mediului înconjurător.

Sprijinirea are drept scop realizarea unui proiect ce vizează stimularea cetățenilor pentru colectarea selectivă a deșeurilor şi respectful faţă de mediul înconjurător.

Măsura va contribui la îmbunătățirea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv colectarea selectivă a deșeurilor menajere.

Din datele culese în teren se pot trage câteva concluzii:

- nivelul de asigurare a serviciilor publice este foarte scăzut în majoritatea comunelor din teritoriul GAL;
- nu este stimulată în nici un fel colectarea selectivă a deșeurilor de către populație;
- există un grad foarte redus de reciclare a deșeurilor colectate de la populație.

Legătura măsurii cu nevoile:

Măsura propusă va contribui la soluționarea următoarelor nevoi:

- Asigurarea unui management adecvat în domeniul colectării deșeurilor de la populație;
- Reducerea gradului de poluare a mediului;
- Creșterea gradului de reciclare a materialelor colectate de la populație.
- Creșterea gradului de educatie în ceea ce priveşte mediul.

Obiectivele de dezvoltare rurală, conform art. 5 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura:Obiectivul nr. 3 Obtinerea unei dezvoltări echilibrate a economiei şi comunităţilor rurale, inclusiv crearea şi menţinerea locurilor de muncă.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Prioritatea 6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei şi a dezvoltării economice în zonele rurale.

Contribuția la Prioritățile SDL (locale) - nu este cazul

Măsura corespunde obiectivelor art. 5 din Reg.(UE) nr.1305/2013.

Contribuția la domeniile de intervenție, conform art. 5 , reg. (UE) nr. 1305/2013:

6B încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:

- Măsura contribuie la atenuarea schimbărilor climatice.

Complementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri:

Măsura este complementara cu măsura M4 deoarece beneficiarii indirecți ai măsurii M3 sunt beneficiarii direcți ai măsurii M4, respectiv locuitorii din zonele rurale.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M 4, M 5, M 6.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată pe care o aduce această măsură se manifestă pe mai multe paliere:

- În primul rând, pe palier tehnologic, datorită caracterului inovativ al proiectelor finanțate, această măsură va reprezenta un punct de pornire pentru diseminarea rezultatelor. Ele astfel vor demonstra aplicabilitatea economică imediată a soluțiilor inovative și vor duce la perfecționarea și înmulțirea lor. Mai mult, având în vedere proximitatea, vor demonstra atât agenților economici din teritoriu, cât și locuitorilor avantajele colectării selective a deșeurilor, premisa pentru reciclare;
- Pe palierul resurselor umane, măsura va facilita colaborarea dintre agenții economici din teritoriu și locuitorii zonelor rurale. Prin implementarea unor proiecte inovative din punct de vedere tehnologic, comunitatea locală își arată interesul pentru colectarea selectiva a deșeurilor, pentru protecția mediului în general;
- La nivelul întregii Strategii de Dezvoltare Locală, valoarea adăugată a acestei măsuri este dată de potențialul de replicare a proiectului – dacă soluția se dovedește a fi una eficientă, și alți actori locali vor implementa proiecte similare. De asemenea, încurajându-se proiectele cu impact scăzut asupra mediului înconjurător, dezvoltarea economică va fi dirijată spre una durabilă și care să contribuie la acoperirea celorlalte nevoi ale teritoriului: conservarea patrimoniului natural (prin activități cu un impact scăzut asupra mediului înconjurător, promovarea unei dezvoltări economice integrate (prin implementarea unor soluții inovative de utilizare rezultatelor secundare, se va crea un lanț valoric între acestea în teritoriu, beneficiarul soluției putând obține aceste produse secundare de la terți.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulament European nr.1305/2013 (art. 17, 45 și 46), Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 (art. 13)

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- ONG-uri reprezentative pentru activităţile de mediu, educaţie, cu aplicabilitate în domeniul propus;
- Operatori economici privaţi care pot fi: - furnizori calificaţi de servicii de formare sau de alte servicii de transfer de cunoştinţe şi de acţiuni de informare/organizatori de evenimente care au autorizate codurile CAEN aferente activităţii specifice proiectului.

Beneficiari indirecți

- Locuitorii din zonele rurale din teritoriul GAL.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile

Tipurile de operaţiuni care pot fi sprijinite în cadrul măsurii sunt enumerate mai jos. Pentru fiecare dintre ele este dată o listă orientativă şi nu exhaustivă a posibilelor intervenţii.

- Acţiuni de informare si instruire cu privire la măsurile de protecţie a mediului;
- Informare si activităţi de sensibilizare, de exemplu, centre de vizitare in zone protejate, acţiuni de publicitate si trasee tematice;
- Acţiuni de informare privid importanţa colectării selective a deşeurilor;
- Organizarea de întreceri între grupuri (clase, şcoli, etc.) de copii şi tineri pe teme de protecţie a mediului;
- Concursuri de idei având ca tematică protecţia mediului.

Cheltuieli eligibile (pentru a fi eligibile, trebuie efectuate pe teritoriul GAL).

- Costuri directe ale proiectelor specifice, corelate cu planul proiectului și care cuprind:
    - Cheltuieli pentru închirierea de echipamente si logistică pentru derularea acţiunilor în cadrul proiectului;
    - Cheltuieli pentru achiziţia de materiale didactice şi /sau consumabile pentru derularea activităţilor proiectului;
    - Cheltuieli pentru achiziţia de materiale de informare şi promovare utilizate în acţiunile proiectului (mape, bloc-notes, pix, pliante, broşuri, banner, editarea şi tipărirea de materiale, geantă de umăr, mapă de prezentare, inclusiv pagina web, materiale audio şi video, promovare plătită prin social media şi alte reţele de publicitate, radio si televiziune, etc.)
    - Plata lectorilor, instructorilor.

- Costuri generale ale proiectului (consultanța, monitorizare, management, etc) cu condiția încadrării în limita de 5 % din valoarea eligibilă a proiectului;

Cheltuieli neeligibile

- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente “second hand”;
- Cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului de finanțare, cu excepția costurilor generale definite la art. 45 alin. 2 lit. c) a R (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate înaintea depunerii cererii de finanțare;
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport în comun pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale;
- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Achiziționarea de terenuri construite/neconstruite și clădiri;
- Dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare și pentru fondurile mutuale;
- Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să realizeze activitățile proiectului și eventualele investiții în teritoriul GAL;
- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvenţă sau incapacitate de plată;

- Tipul de serviciu trebuie să se încadreze în tipul de acţiuni eligibile prevăzute în măsură;
- Beneficiarii finali (indirecţi) să fie din teritoriul GAL.

8. Criterii de selecție

Sunt prioritizate:

- Proiectele propuse în comune cu populație peste 3.000 de locuitori;
- Proiectele care promovează parteneriatul;
- Proiectele care au drept grup țintă elevi.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului: 30.000 EURO.

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100 % din cheltuielile eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

Populaţie netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătăţite.